

Dokumentacija koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu

Naziv Projekta: Hotel, III faza

Nosilac Projekta: D.O.O. SLOMARK, Nikšić
M18, Nikšić
stage.natasa@gmail.com
PIB: 03055884
Boljević Ranko
Bojović Vladana
Boljević Branko
Puškić Danka

Odgovorna osoba: Nataša Zarić
Boljević Ranko
Bojović Vladana
Boljević Branko
Puškić Danka

Kontakt osoba: Nataša Zarić
stage.natasa@gmail.com
069/696-977

Podgorica, novembar 2022.g.

Broj: 05-sl.
Datum: 04.11.2022. godine

**Dokumentacija koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi
izrada elaborata procjene uticaja na životnu sredinu**

Hotel, III faza

Obradivači:

mr Aleksandar Duborija, dipl.inž.tehn.

Željko Spasojević, dipl.inž.građ.

Goran Šćepanović, dipl.inž.arh.

Vladimir Filipović, dipl.inž.maš.

Direktor

mr Branimir Čulafić, dipl.inž.

Podgorica, novembar 2022.g.

S a d r ž a j

1. Opšte informacije	4
2. Opis lokacije	5
3. Karakteristike projekta	9
4. Vrste i karakteristike mogućeg uticaja projekta na životnu sredinu	21
5. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu	24
6. Mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja	25
7. Izvori podataka	34

1. Opšte informacije

Naziv Projekta:	Hotel, III faza
Nosilac Projekta:	D.O.O. SLOMARK, Nikšić M18, Nikšić stage.natasa@gmail.com PIB: 03055884 Boljević Ranko Bojović Vladana Boljević Branko Puškić Danka
Odgovorna osoba:	Nataša Zarić Boljević Ranko Bojović Vladana Boljević Branko Puškić Danka
Kontakt osoba:	Nataša Zarić stage.natasa@gmail.com 069/696-977

2. Opis lokacije

Predmetni projekat je predviđen u Glavnom Gradu Podgorica, u gradskoj zoni - naselje 1. maj.

Slika 2.1. Položaj lokacije (●)

U širem okruženju projektne lokacije se nalazi rijeka Morača, klinički centar Crne Gore, šoping centri (Big fashion i City mall). U neposrednom okruženju se nalazi više izgrađenih objekata namijenjenih kolektivnom stanovanju sa poslovanjem u prizemnoj etaži.

Lokacija projekta je 160m udaljena od rijeke Morače.

Izgradnja predmetnog projekta se planira kao rješenje u trećoj fazi i postavljen je na dijelu podrumskog objekta i suterena koji su izvedeni u prvoj fazi. Predmetni projekat se jednom bočnom stranom naslanja na susjedni objekat (druga faza) koji je namijenjen za stanovanje.

Slika 2.2. Projektna lokacija sa širim okruženjem

Slika 2.3. Projektna lokacija sa užim okruženjem

Kao što se sa prikazanih fotografija može vidjeti, na predmetnoj lokaciji nema močvarnih i šumskih djelova, nema zaštićenih kulturnih i istorijskih objekata.

a) Postojeće korišćenje zemljišta

Područje predmetne lokacije se nalazi u obuhvatu DUP-a 1. Maj, Glavni Grad Podgorica na urbanističkoj parceli UP 172 (k.p. 1624/3 i djelova k.p. 1625/4, 1627/6, 1633/7 KO Podgorica I, Podgorica) sve u vlasništvu Nosioca projekta. Predmetna urbanistička parcela 172 ima površinu od 446m² i nalazi se na oko 40,99m nadmorske visine.

Tehnička dokumentacija je urađena u skladu sa Urbanističko tehničkim uslovima br.08-6438/8 od 18.10.2022., izdatih od strane Direkcije za izdavanje urbanističko-tehničkih

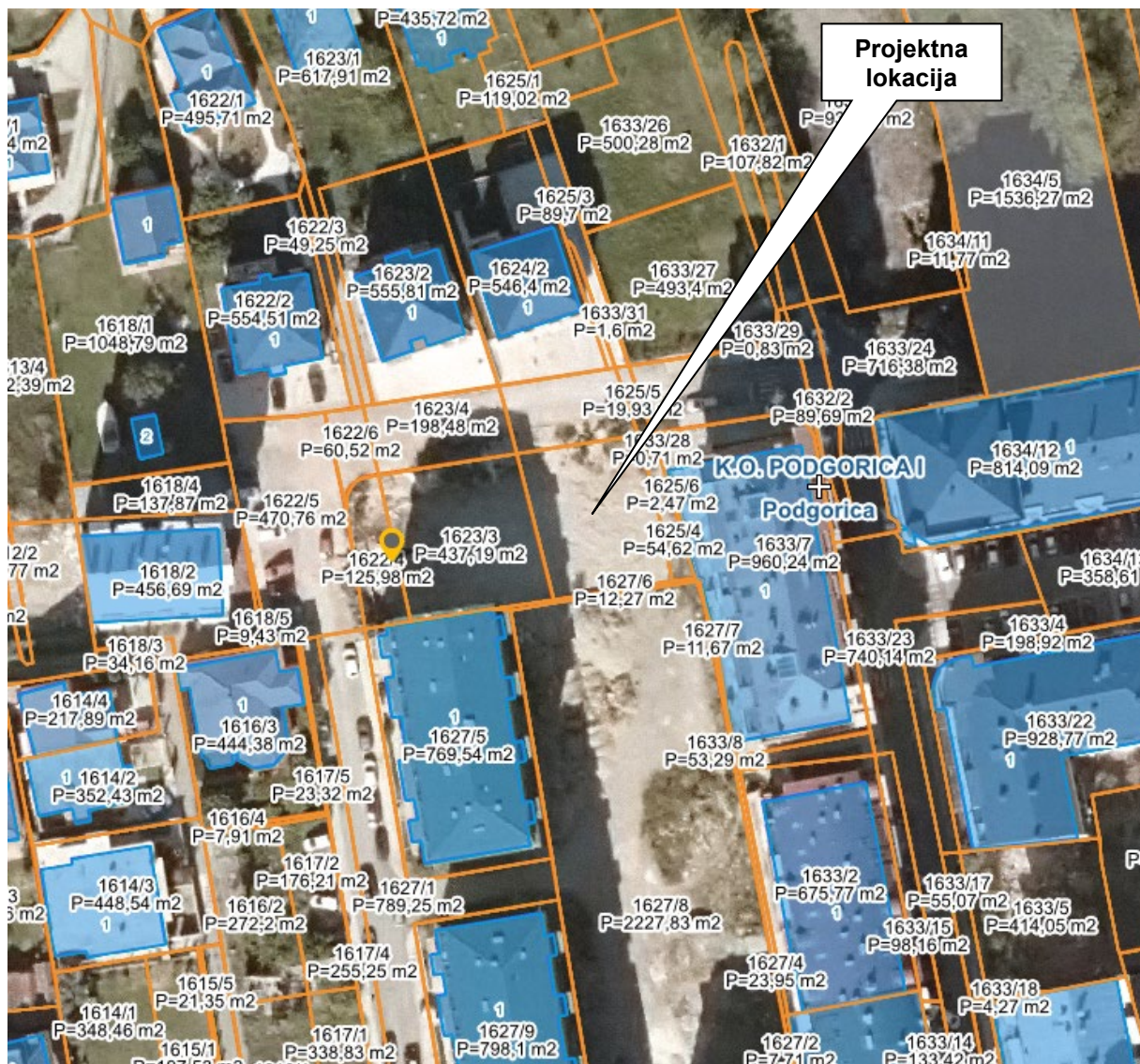

uslova, Direktorata za planiranja i uređenje prostora, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

Prikaz katastarskih parcela projekta je dat na sledećim slikama.

Slika 2.4. Katastarsko geodetska podloga

Slika 2.5. Prikaz katastarske podjele sa: <https://geoportal.co.me/Geoportal01/>

b) Relativni obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa

Područje projekta je u gradskoj sredini. Obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa je određen prethodnom namjenom prostora - izvedene prve dvije faze projekta i drugi izgrađeni objekti koji se nalaze u neposrednom okruženju, a koji su namijenjeni kolektivnom stanovanju i poslovanju. Ovo ukazuje da je na parceli u prethodnom period izvršen značajan antropogeni uticaj.

c) apsorpcioni kapacitet prirodne sredine

Apsorpcione karakteristike ovog lokaliteta nijesu velike, s obzirom da se radi o gradskoj - urbanoj sredini.

U okruženju projekta se ne nalaze područja obuhvaćena mrežom Natura 2000.

3. Karakteristike projekta

Koncept projektovanog rješenja je proizašao iz više faktora. Sa jedne strane iz projektog zadatka od strane investitora i UTU-a, a sa druge iz konteksta okruženja.

Predmet projekta je izgradnja slobodnostojećeg objekata - hotela. Izgradnja hotela se planira kao rješenje u trećoj fazi i postavljen je na dijelu podrumskog objekta (prva faza) a ispod njega se nalazi suteran koji je takođe izgrađen u I fazi (vidjeti slike prikazane u poglavlju 2.). Treća faza objekta - hotela je spratnosti P+4+M, sa tim da se jednom bočnom stranom naslanja na susjedni objekat (druga faza).

Planirani objekat je koncipiran tako da obezbjeđuju optimalne uslove za bavljenje hotelijerstvom. Projektom se nastojalo da se dobije izuzetno estetski lijep i funkcionalan objekat.

Glavnim projektom su ispoštovane zadate građevinske i regulacione linije kao i indeksi zauzetosti i izgrađenosti.

Prilikom definisanja volumetrije objekata dominantnu ulogu su imali urbanističko-tehnički uslovi sa jasno definisanim okvirima, vertikalnim gabaritima i horizontalnim podjelama na fasadi.

Projekat je zasnovan na viziji gradskog hotela sa pratećim sadržajima.

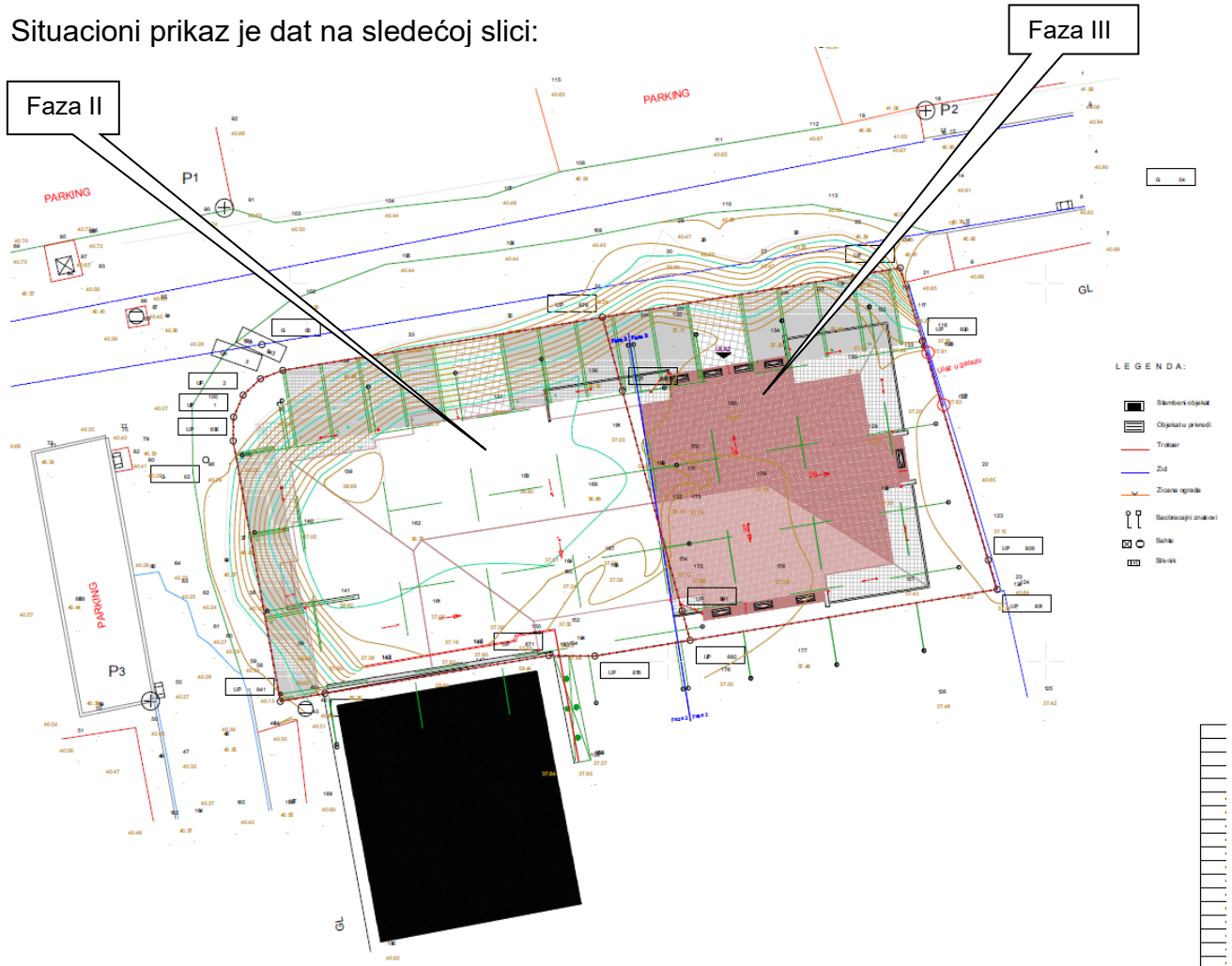

Slika 3.1. Planirani izgled objekta sa užim okruženjem

a) Opis fizičkih karakteristika projekta

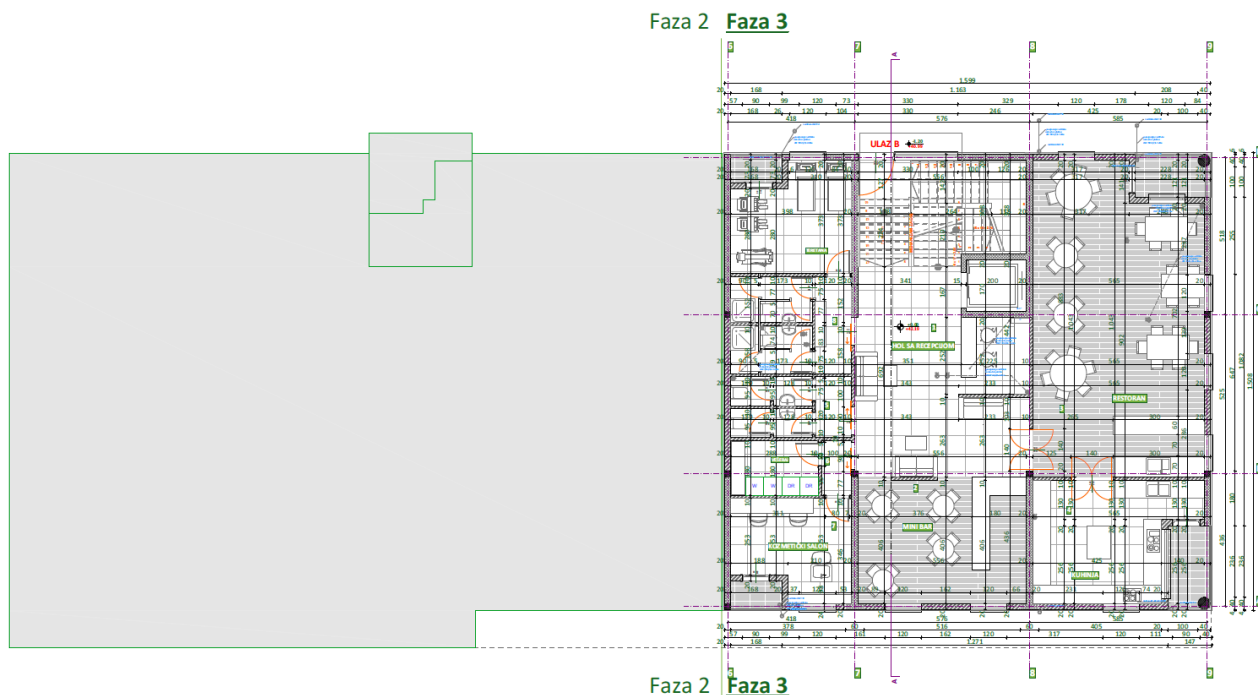
Situacioni prikaz je dat na sledećoj slici:

U funkcionalnom smislu objekat je percipiran kao pogodan za bavljenje hotelijerstvom spratnosti P+4+M. Izgradnjom faze I, ispod planiranog hotela, je već izgrađen suteran gdje su u najvećem dijelu parking mjesta.

U suterenu objekta su smiještene instalacije vodovoda i kanalizacije, struje, mašinske instalacije i sprinkler stanica a sve detaljnije je prikazano u Glavnom projektu pomenutih faza. Glavni ulaz u hotelski objekat je natkriven i izdignut +1.2m od kote u odnosu na okolni prilaz.

Na sledećoj slici je dat prikaz odnosa II i III faze (situacioni prikaz prizemlja).

Slika 3.3. Situacioni prikaz prizemlja

Zbirne površine objekta su sledeće:

FAZA 3	
UKUPNA NETO POVRŠINA	1287.66
UKUPNA BRUTO POVRŠINA	1485.26
UKUPNA BRUTO POVRŠINA NADZEMNO	1485.26

Površine po etažama su prikazane u sledećim tabelama:

FAZA 3 OBRAČUN POVRŠINE PRIZEMLJA			
No oznaka	Namena prostorija	Neto P (m ²)	završna obrada poda
25	STEPENICE	18.59	podna keramika
PRIZEMLJE HOTELA			
01	HOL SA REPCIJOM	35.89	podna keramika
02	MINI BAR	23.13	podna keramika
03	RESTORAN	59.12	podna keramika
04	KUHINJA	23.10	podna keramika
05	TOALET	7.76	podna keramika
06	VEŠERAJ	6.98	podna keramika
07	KOZM.SALON	13.59	podna keramika
08	TERETANA SA TOALETOM	26.80	podna keramika
FAZA 3			
UKUPNA NETO POVRŠINA PRIZEMLJA		214.96	
UKUPNA BRUTO POVRŠINA PRIZEMLJA		242.41	

INSTITUT ZA RAZVOJ I ISTRAŽIVANJA U OBLASTI ZAŠTITE NA RADU
- Sektor za ekologiju -
PODGORICA

Cetinjski put b.b., Podgorica, tel.: 020/265-279; 265-550; fax.: 020/265-269; www.iti.co.me; office@iti.co.me

FAZA 3				
OBRAČUN POVRŠINE 1. SPRATA				
No oznaka	Namena prostorija	Neto P (m ²)	završna obrada poda	
Zh	HODNIK	17.93	podna keramika	
Zs	STEPENICE	12.12	podna keramika	
S101	HODNIK	2.39	podna keramika	
02	KUPATILO	4.91	podna keramika	
03	SPAVAČA SOBA	13.30	podna keramika	
04	TERASA	1.56	podna keramika	
		22.16		
S102	HODNIK	3.22	podna keramika	
02	KUPATILO	4.85	podna keramika	
03	SPAVAČA SOBA	24.92	podna keramika	
04	TERASA	1.56	podna keramika	
		34.14		
S103	HODNIK	3.40	podna keramika	
02	KUPATILO	4.58	podna keramika	
03	SPAVAČA SOBA	11.81	podna keramika	
		19.79		
S104	HODNIK	3.40	podna keramika	
02	KUPATILO	4.58	podna keramika	
03	SPAVAČA SOBA	11.81	podna keramika	
		19.79		
S105	HODNIK	5.96	podna keramika	
02	KUPATILO	4.56	podna keramika	
03	SPAVAČA SOBA	14.70	podna keramika	
04	TERASA	4.53	podna keramika	
		29.75		
S106	HODNIK	4.23	podna keramika	
02	KUPATILO	4.64	podna keramika	
03	SPAVAČA SOBA	9.46	podna keramika	
		18.33		
A1	HODNIK	2.98	podna keramika	
02	KUPATILO	4.58	podna keramika	
03	DNEVNA ZONA SA KUHNJOM	17.59	podna keramika	
04	SPAVAČA SOBA	8.51	podna keramika	
05	TERASA	6.57	podna keramika	
		40.82		
FAZA 3				
UKUPNA NETO POVRŠINA 1.SPRATA		214.54		
UKUPNA BRUTO POVRŠINA 1.SPRATA		248.57		

INSTITUT ZA RAZVOJ I ISTRAŽIVANJA U OBLASTI ZAŠTITE NA RADU
- Sektor za ekologiju -
PODGORICA

Cetinjski put b.b., Podgorica, tel.: 020/265-279; 265-550; fax.: 020/265-269; www.iti.co.me; office@iti.co.me

FAZA 3				
OBRAČUN POVRŠINE 2. SPRATA				
No oznaka	Namena prostorija	Neto P (m ²)	završna obrada poda	
Z1	HODNIK	17.93	podna keramika	
Z5	STEPENICE	12.12	podna keramika	
S201				
01	HODNIK	2.39	podna keramika	
02	KUPATILO	4.91	podna keramika	
03	SPAVAĆA SOBA	13.30	podna keramika	
04	TERASA	1.56	podna keramika	
		22.16		
S202				
01	HODNIK	3.22	podna keramika	
02	KUPATILO	4.85	podna keramika	
03	SPAVAĆA SOBA	24.52	podna keramika	
04	TERASA	1.56	podna keramika	
		34.14		
S203				
01	HODNIK	3.40	podna keramika	
02	KUPATILO	4.58	podna keramika	
03	SPAVAĆA SOBA	11.81	podna keramika	
		19.79		
S204				
01	HODNIK	3.40	podna keramika	
02	KUPATILO	4.58	podna keramika	
03	SPAVAĆA SOBA	11.81	podna keramika	
		19.79		
S205				
01	HODNIK	5.96	podna keramika	
02	KUPATILO	4.56	podna keramika	
03	SPAVAĆA SOBA	14.70	podna keramika	
04	TERASA	4.53	podna keramika	
		29.75		
S206				
01	HODNIK	4.23	podna keramika	
02	KUPATILO	4.64	podna keramika	
03	SPAVAĆA SOBA	9.46	podna keramika	
		18.33		
A2				
01	HODNIK	2.98	podna keramika	
02	KUPATILO	4.58	podna keramika	
03	DNEVNA ZONA SA KUHNJOM	17.59	podna keramika	
04	SPAVAĆA SOBA	8.51	podna keramika	
05	TERASA	6.57	podna keramika	
		40.52		
FAZA 3				
UKUPNA NETO POVRŠINA 2.SPRATA		214.54		
UKUPNA BRUTO POVRŠINA 2.SPRATA		248.57		

INSTITUT ZA RAZVOJ I ISTRAŽIVANJA U OBLASTI ZAŠTITE NA RADU
- Sektor za ekologiju -
PODGORICA

Cetinjski put b.b., Podgorica, tel.: 020/265-279; 265-550; fax.: 020/265-269; www.iti.co.me; office@iti.co.me

FAZA 3				
OBRAČUN POVRŠINE 3. SPRATA				
No oznaka	Namena prostorija	Neto P (m ²)	završna obrada poda	
Zh	HODNIK	17.93	podna keramika	
Zs	STEPENICE	12.12	podna keramika	
S301	01 HODNIK	2.39	podna keramika	
	02 KUPATILO	4.91	podna keramika	
	03 SPAVAČA SOBA	13.30	podna keramika	
	04 TERASA	1.56	podna keramika	
		22.16		
S302	01 HODNIK	3.22	podna keramika	
	02 KUPATILO	4.85	podna keramika	
	03 SPAVAČA SOBA	24.52	podna keramika	
	04 TERASA	1.56	podna keramika	
		34.14		
S303	01 HODNIK	3.40	podna keramika	
	02 KUPATILO	4.58	podna keramika	
	03 SPAVAČA SOBA	11.81	podna keramika	
		19.79		
S304	01 HODNIK	3.40	podna keramika	
	02 KUPATILO	4.58	podna keramika	
	03 SPAVAČA SOBA	11.81	podna keramika	
		19.79		
S305	01 HODNIK	5.96	podna keramika	
	02 KUPATILO	4.56	podna keramika	
	03 SPAVAČA SOBA	14.70	podna keramika	
	04 TERASA	4.53	podna keramika	
		29.75		
S306	01 HODNIK	4.23	podna keramika	
	02 KUPATILO	4.64	podna keramika	
	03 SPAVAČA SOBA	9.46	podna keramika	
		18.33		
A3	01 HODNIK	2.98	podna keramika	
	02 KUPATILO	4.58	podna keramika	
	03 DNEVNA ZONA SA KUHNJOM	17.59	podna keramika	
	04 SPAVAČA SOBA	8.51	podna keramika	
	05 TERASA	6.57	podna keramika	
		40.82		
FAZA 3				
UKUPNA NETO POVRŠINA 3.SPRATA			214.54	
UKUPNA BRUTO POVRŠINA 3.SPRATA			248.57	

INSTITUT ZA RAZVOJ I ISTRAŽIVANJA U OBLASTI ZAŠTITE NA RADU
- Sektor za ekologiju -
PODGORICA

Cetinjski put b.b., Podgorica, tel.: 020/265-279; 265-550; fax.: 020/265-269; www.iti.co.me; office@iti.co.me

FAZA 3				
OBRAČUN POVRŠINE 4. SPRATA				
No oznaka	Namena prostorija	Neto P (m ²)	završna obrada poda	
Zh	HODNIK	17.93	podna keramika	
Zs	STEPENICE	12.12	podna keramika	
S401	01 HODNIK	2.39	podna keramika	
	02 KUPATILO	4.91	podna keramika	
	03 SPAVAČA SOBA	13.30	podna keramika	
	04 TERASA	1.56	podna keramika	
		22.16		
S402	01 HODNIK	3.22	podna keramika	
	02 KUPATILO	4.85	podna keramika	
	03 SPAVAČA SOBA	24.52	podna keramika	
	04 TERASA	1.56	podna keramika	
		34.14		
S403	01 HODNIK	3.40	podna keramika	
	02 KUPATILO	4.58	podna keramika	
	03 SPAVAČA SOBA	11.81	podna keramika	
		19.79		
S404	01 HODNIK	3.40	podna keramika	
	02 KUPATILO	4.58	podna keramika	
	03 SPAVAČA SOBA	11.81	podna keramika	
		19.79		
S405	01 HODNIK	5.96	podna keramika	
	02 KUPATILO	4.56	podna keramika	
	03 SPAVAČA SOBA	14.70	podna keramika	
	04 TERASA	4.53	podna keramika	
		29.75		
S406	01 HODNIK	4.23	podna keramika	
	02 KUPATILO	4.64	podna keramika	
	03 SPAVAČA SOBA	9.46	podna keramika	
		18.33		
A4	01 HODNIK	2.98	podna keramika	
	02 KUPATILO	4.58	podna keramika	
	03 DNEVNA ZONA SA KUHNJOM	17.59	podna keramika	
	04 SPAVAČA SOBA	8.51	podna keramika	
	05 TERASA	6.57	podna keramika	
		40.52		
FAZA 3				
UKUPNA NETO POVRŠINA 4.SPRATA		214.54		
UKUPNA BRUTO POVRŠINA 4.SPRATA		248.57		

FAZA 3				
OBRAČUN POVRŠINE MANSARDE				
No oznaka	Namena prostorija	Neto P (m ²)	završna obrada poda	
Z1	HODNIK	17.93	podna keramika	
Z2	STEPENICE	12.12	podna keramika	
S501	01	HODNIK	2.39	podna keramika
	02	KUPATILO	4.91	podna keramika
	03	SPAVAČA SOBA	13.30	podna keramika
	04	TERASA	1.56	podna keramika
			22.16	
S502	01	HODNIK	3.22	podna keramika
	02	KUPATILO	4.85	podna keramika
	03	SPAVAČA SOBA	24.62	podna keramika
	04	TERASA	1.56	podna keramika
			34.14	
S503	01	HODNIK	3.40	podna keramika
	02	KUPATILO	4.58	podna keramika
	03	SPAVAČA SOBA	11.81	podna keramika
			19.79	
S504	01	HODNIK	3.40	podna keramika
	02	KUPATILO	4.58	podna keramika
	03	SPAVAČA SOBA	11.81	podna keramika
			19.79	
S505	01	HODNIK	5.96	podna keramika
	02	KUPATILO	4.56	podna keramika
	03	SPAVAČA SOBA	14.70	podna keramika
	04	TERASA	4.53	podna keramika
			29.75	
S506	01	HODNIK	4.23	podna keramika
	02	KUPATILO	4.64	podna keramika
	03	SPAVAČA SOBA	9.46	podna keramika
			18.33	
A5	01	HODNIK	2.98	podna keramika
	02	KUPATILO	4.58	podna keramika
	03	DNEVNA ZONA SA KUHINJOM	17.59	podna keramika
	04	SPAVAČA SOBA	8.51	podna keramika
	05	TERASA	6.57	podna keramika
			40.22	
FAZA 3				
UKUPNA NETO POVRŠINA MANSARDE			214.54	
UKUPNA BRUTO POVRŠINA MANSARDE			248.57	

Unutrašnji ulazni prostor na prizemlju objekta je Ulazni hol sa smeštenom Recepcijom za prijem i usluge gostiju. Desno od ulaza se nalazi teretana zajedno sa sanitarnim blokom, odvojen muško-ženski koji je namjenjen samo za korisnike teretane. Pravo od ulaza se nalazi mini bar sa šankom pored koga se smjestio prostor za salon ljepote. U najvećem dijelu prizemlja, lijevo od ulaza, nalazi se restoran sa svojom kuhinjom. Restoraska sala je pregradnim zidom i leptir vratima izolovana od ostalog dijela prizemlja a ujedno povezana sa svojom kuhinjom. Restoranska kuhinja koja se nalazi iza šanka restorana ima poseban ulaz za prijem hrane i pića. Sve prostorije na prizemlju hotelskog objekta imaju nesmetan pristup sanitarnom bloku, odvojeno muški-ženski. Odmah do Glavnog ulaza se nalazi trokrako stepenište i lift koje čine vertikalnu komunikaciju do hotelskih soba i apartmana.

Slika 3.2. Izgled objekta

Struktura smještajnog kapaciteta

Na svakom od spratova se nalazi po 7 smještajnih jedinica koje čine:

- 3 jednokrevetne sobe,
- 1 trokrevetna soba,
- 2 dvokrevetne sobe i
- jedan apartman.

Strukturu soba čini ulazni hol, kupatilo sa min 4.5m² i prostrana spavaća soba. Apartman u odnosu na sobe ima i prostor za dnevni boravak za odmor gostiju kao i kuhinju u kojoj je moguće i spremanje hrane.

Sve smještajne jedinice imaju predviđeno mjesto za odlaganje kofera i garderobe, mini sef, mini bar, tv, telefon vezu sa recepcijom i wi fi. Projektom je usklađeno i projektovano da u skladu sa pravilnikom na svakoj etaži smještajnih jedinica planirana je po jedna soba prilagođena osobama sa invaliditetom: prilagodljiv radijus kretanja u smještajnoj jedinici, ulazna vrata smještajne jedinice kao i kupatila iznosi 1m, kupatilo svojim sadržajem projektovan skroz za nesmetano funkcionisanje OSI.

Pregled planiranih površina

Sadržaji hotela raspoređeni su na sledeći način, po etažama:

Materijalizacija

Projektovana rešenja i izbor materijala za predmetni objekat, data su materijalima koji odgovaraju namjeni, važećim propisima, standardima, klimatskim uslovima, zahtjevima investitora i neposrednom okruženju.

Konstrukcija

Konstrukcija objekta je skeletni sistem sa nosećim stubovima i AB platnima. Međuspratna konstrukcija je puna AB ploča debljine 20cm.

Krovnna konstrukcija, do nivoa plafona mansarde je od AB platana, iznad mansardnog dijela je drvena sa AB stubovima i gredama.

Zidovi

Fasadni zidovi su AB stubovi ili od giter blokova dim. 25/19/19cm, zidanih u produženom malteru 1:3:9. Pregradni zidovi su od gips kartona d=10cm.

Fasada

Za obloge fasadnih zidova u najvećem obimu objekta predviđena je termoizolaciona kontaktna fasada-demit fasada d=5cm sa završnim akrilnim slojem-bavalitom u želji i boji po izboru Investitora.

Materijalizacija i obrada fasade je u svemu prema projektnom zadatku sa težnjom da se zadovolje mjere energetske efikasnosti kao i estetske vrijednosti zgrade.

Spoljašnja stolarija i bravarija

Spoljašnja stolarija (prozori, vrata) predviđeni su da se rade od aluminijumskih ili PVC šestokomornih profila zastakljenih termo izolirajućim staklenim panelom 6+12+4 mm.

Svi profili od kojih će biti izrađene fasadne pozicije su sa prekinutim termičkim mostom.

Instalacije

Predviđene električne instalacije jake struje u objektu su sledeće:

- Razvodni ormari,
- Glavni kablovski razvod,
- Instalacija napojnih mjesta,
- Instalaciona oprema,
- Svjetiljke,
- Rezervno napajanje objekta (dizel električni agregat).

Predviđene električne instalacije slabe struje u objektu su sledeće:

- Strukturalni kablovski sistem - SKS - Elektronsko-komunikaciono računarska instalacija (EKR)
- Antenska TV/SAT instalacija
- Instalacija kontrole pristupa
- Instalacija SOS pozivnog sistema
- Instalacija IP video nadzora
- Instalacija dojave požara

U objektu su planirane hidrotehničke instalacije vodovoda i kanalizacije.

Stabilna automatska instalacija za gašenje požara vodom - sprinkler instalacija predviđena je za gašenje požara u objektu.

Infrastruktura

Objekti će biti povezani na gradske infrastrukturalne mreže (elektromrežu jake i slabe struje, saobraćajnu mrežu, vodovodnu mrežu, atmosfersku u fekalnu kanalizacionu mrežu). Za grijanje i hlađenje objekta je predviđeno korišćenje el.energije.

b) Moguće kumuliranje sa efektima drugih projekata

S obzirom da se lokacija nalazi u gradskoj sredini, u urbanom jezgru, sa okolnim objektima koji su uglavnom namijenjeni stanovanju i poslovanju, ne očekuje se kumulativni efekat sa efektima drugih projekata.

c) Korišćenje prirodnih resursa i energije

Tokom izvođenja projekta, osnovni energent su naftni derivati koji se koriste kao pogonsko gorivo za građevinske mašine koje izvode projekta.

Tokom funkcionisanja projekta koristiće se voda iz vodovodne mreže i el.energija iz elektromreže.

d) Stvaranje otpada i tehnologija tretiranja otpada

Glavni otpad koji nastaje prilikom izvođenja ovog projekta je građevinski otpad koji nastaje usled građevinskih radova.

Sa građevinskim otpadom koji nastaje usled izvođenja radova će se postupati u skladu sa „Pravilnikom o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada“ („Sl.list CG“, br. 50/12). Građevinski otpad na gradilištu će se privremeno skladišti odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina.

Opasni otpad koji može nastati tokom izvođenja projekta (bitumen, ulja i masti za podmazivanje, boje i lakovi; i njihova ambalaža), će se predavati ovlašćenom sakupljaču.

Glavni otpad koji nastaje prilikom funkcionisanja ovog projekta su otpadne vode (sanitarne) koje će se odvoditi u gradsku fekalnu mrežu.

Atmosferske vode se odvođe u gradsku atmosfersku mrežu.

Sav komunalni otpad tokom izgradnje i funkcionisanja objekta će se odlagati u kontejnere, u skladu sa „Zakonom o upravljanju otpadom“ („Sl.list CG“, br. 64/11 i 39/16). Kontejneri će se predavati nadležnom komunalnom preduzeću.

e) Zagađivanje i štetno djelovanje

Usled funkcionisanja projekta će doći do povećanja broja ljudi na lokaciji, prvenstveno za broj gostiju i zaposlenih.

Takođe, doći će i do povećanja broja vozila.

f) Rizik nastanka udesa

Shodno vrsti projekta, te opisanoj tehnologiji radova, koja je uobičajena u ovakvim postupcima, konstatujemo da ne postoji značajan rizik nastanka udesa.

Prilikom projektovanja vodilo se računa o tehničkim uslovima koji su propisani sledećom zakonskom regulativom:

- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18 i 82/20)
- Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG“, br. 52/16 i 73/19),
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG“, 75/18),
- Zakon o zaštiti i spašavanju („Sl. list RCG“, br.13/07 i 32/11),
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG“, br. 64/11 i 39/16),
- Zakon o vodama („Sl. list Crne Gore“, br. 27/07, 32/11, 47/11, 52/16, 55/16, 02/17, 80/17 i 84/18),
- Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Službeni list Crne Gore“, br. 56/19),
- Pravilnik o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada („Sl.list CG“, br. 50/12),
- Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičkih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list Crne Gore“, br. 60/11),
- Odluka o utvrđivanju akustičkih zona na teritoriji Glavnog grada Podgorice („Službeni list Crne Gore - opštinski propisi“, br. 27/15.

g) Rizici za ljudsko zdravlje

Shodno opisanom projektu i lokaciji na kojoj će se sprovoditi, konstatujemo da pri redovnom radu nema rizika po ljudsko zdravlje.

4. Vrste i karakteristike mogućeg uticaja projekta na životnu sredinu

Prema Pravilniku o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl. list CG”, br. 19/19), vrste i karakteristike mogućih uticaja projekta na životnu sredinu se razmatraju u odnosu na karakteristike lokacije i karakteristike projekta, uzimajući u obzir uticaj projekta na faktore od značaja za procjenu uticaja kojima se utvrđuju, opisuju i vrednuju u svakom pojedinačnom slučaju, pri tom vodeći računa o:

- veličini i prostoru na koji projekat ima uticaj, kao što su geografsko područje i broj stanovnika na koje projekat može uticati,
- prirodi uticaja sa sipekta nivoa i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduhu, površinskim i podzemnim vodama, zemljištu, gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, gubitak zemljišta i drugo,
- jačini i složenosti uticaja,
- vjerovatnoći uticaja,
- kumulativnom uticaju sa uticajima drugih postojećih projekata,
- prekograničnoj prirodi uticaja i
- mogućnosti smanjivanja uticaja.

Sa aspekta prostora, uticaj izgradnje i eksploatacije/funkcionisanja projekta na životnu sredinu, biće lokalnog karaktera.

Lokacija nije zaštićena po bilo kom segmentu, pa njena eksploatacija ne može prouzrokovati štetne posljedice.

Pošto se objekat planira na prostora na kojem je u prethodnom periodu izvedena podrumaska etaža sa suterenom, te susjedni objekta (faze I i II), to njegova realizacija neće imati značajniji uticaj na biodiverzitet lokacije.

Uticaj izgradnje i eksploatacije objekta na zemljište se ogleda i u trajnom zauzimanju zemljišta za realizaciju projekta.

Objekat će biti priključen na gradsku vodovodnu, elektro i saobraćajnu mrežu, te će samim tim doći do potrošnje vode i električne energije, kao i većeg protoka saobraćaja.

Tokom izvođenja i funkcionisanja objekta imajući uvidu njegovu veličinu doći će do uticaja na karakteristike pejzaža.

Prilikom realizacije projekta do narušavanja kvaliteta vazduha može doći uslijed uticaja izduvnih gasova iz mehanizacije koja će biti angažovana na izgradnji objekta, zatim uticaja lebdećih čestica (prašina) koje će se javiti usled iskopa materijala, kao i usled transporta materijala od iskopa.

Pošto se radi o privremenim i povremenim radovima, procjenjuje se da izdvojene količine zagađujućih materija u toku izgradnje objekta neće izazvati veći negativan uticaj na kvalitet vazduha na lokaciji i njenom okruženju.

Prilikom izgradnje objekta, uslijed rada građevinskih mašina doći će do povećanja nivoa buke i vibracija, ali će ovaj uticaj biti lokalnog karaktera.

Uticaj eksploatacije objekata na vode neće biti značajan, jer će se u toku eksploatacije objekata otpadne vode odvoditi u odgovarajuće gradske kanalizacione mreže.

Tokom funkcionisanja projekta usled rada termotehničkih instalacija neće doći do povećanja buke u okruženju.

Procjenjujemo da neće doći do uticaja na ostale segmente životne sredine kao što su lokalno stanovništvo, klima i zaštićena prirodna i kulturna dobra će izostati. Projektom su preduzete tehničke mjere zaštite da ne bi došlo do incidentnih situacija. Eventualne incidentne situacije ne mogu dovesti do značajnih uticaja na pojedine segmente životne sredine.

a) Veličina i prostorni obuhvat uticaja projekta

Shodno tipu, namjeni i karakteristikama projekta, njegov geografski uticaj je u negativnom smislu određen zonom neposrednog okruženja.

Ne očekuje se uticaj na kvalitet vazduha, voda, zemljišta, biodiverziteta ili buke usled funkcionisanja projekta. Projekat će omogućiti novo zapošljavanje, tako da će biti uticaja na strukturu i brojnost stanovništva ovog područja.

b) Priroda uticaja projekta

Emisija buke tokom izvođenja radova nije takvog nivoa da bi moglo doći do uticaja na zdravlje stanovništva.

Uticaj na ostale segmente životne sredine se ogledaju u zauzimanju zemljišta za izgradnju projekta.

c) Prekogranična priroda uticaja

Iz podataka saopštenih u poglavljima 2 i 3. ove dokumentacije, konstatujemo da neće biti prekograničnih uticaja.

d) Jačina i složenost uticaja

Jačina uticaja projekta je ograničena na lokaciju projekta i njenu neposrednu okolinu. Složenost mogućeg uticaja nije relevantna.

e) Vjerovatnoća uticaja

Shodno veličini i kapacitetima projekta, može se konstatovati da su uticaji na segmente životne sredine malo vjerovatni.

f) Očekivani nastanak, trajanje, učestalost i vjerovatnoća ponavljanja uticaja

S obzirom na vrstu projekta, nema vjerovatnoće ponavljanja uticaja.

g) Kumulativni uticaj sa uticajima drugih projekata

Shodno namjeni objekta, ne postoje značajniji faktori koji bi kumulativno sa iznešenim uticajima imali veće negativne posljedice po životnu sredinu na ovoj lokaciji ili u njenoj blizini.

h) Mogućnosti efektivnog smanjivanja uticaja

Primjenjujući tehničke mjere zaštite tokom izvođenja projekta, spriječeni su negativni uticaji na okruženje.

5. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu

a) Očekivane zagađujuće materije

Pošto se radi o izgradnji objekta doći će do zauzimanja zemljišta i izgradnje objekta većih gabarita od postojećih objekata, a to će imati manji uticaj na pejzažne karakteristike prostora.

Projekat neće imati uticaja na vodna tijela, jer ih u neposrednoj blizini nema (rijeka Morača je udaljena 160m).

Tokom izgradnje objekta, usljed rada građevinske operative doći će do emitovanja zagađujućih gasova, ali to će biti lokalnog karaktera.

Prilikom izgradnje objekta, usljed rada građevinskih mašina doći će do povećanja nivoa buke i vibracija, ali će i ovaj uticaj biti lokalnog karaktera.

Emitovanja svjetlosti, toplotne energije i elektromagnetnog zračenja tokom izgradnje objekta neće biti.

Glavni otpad koji nastaje prilikom izvođenja ovog projekta je građevinski otpad koji nastaje usled građevinskih radova. Građevinski otpad koji nastaje usled izvođenja radova će se prerađivati u skladu sa članom 14. „Zakona o upravljanju otpadom“ („Sl.list CG, br. 64/11 i 39/16) i „Pravilnikom o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada“ („Sl.list CG, br. 50/12).

Opasni otpad koji može nastati tokom izvođenja projekta (bitumen, ulja i masti za podmazivanje, boje i lakovi; i njihova ambalaža), će se predavati ovlašćenom sakupljaču.

Funkcionisanje projekta neće prouzrokovati buku osim rada automobilskih motora koji dolaze i odlaze od objekta, dok vibracija, emisije svjetlosne i toplotne energije kao ni elektromagnetnog zračenja neće biti.

Imajući u vidu djelatnost objekta, u toku njegovog funkcionisanja neće se izvršiti depozicija hemijskih i drugih materija koje bi mogle uticati na zagađenje zemljišta i podzemnih voda.

Glavni otpad koji nastaje prilikom funkcionisanja ovog projekta je komunalni otpad. Sav komunalni otpad tokom funkcionisanja objekta će se odlagati u kontejnere, u skladu sa „Zakonom o upravljanju otpadom“ („Sl.list CG“, br. 64/11 i 39/16). Kontejneri će se predavati nadležnom komunalnom preduzeću.

b) Korišćenja prirodnih resursa

Tokom funkcionisanja projekta neće biti korišćenja prirodnih resursa, posebno tla, zemljišta, vode i biodiverziteta.

Objekat će biti priključen na gradsku vodovodnu, kanalizacionu, elektro i saobraćajnu mrežu, te će samim tim doći do potrošnje vode i električne energije, kao i većeg protoka saobraćaja.

6. Mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja

U toku realizacije predmetnog sistema Nosilac projekta mora primjenjivati odgovarajuće mjere zaštite životne sredine.

Zbog svoje specifičnosti, ova vrsta objekta, može biti uzročnik degradacije životne sredine, ukoliko se u toku izvođenja i funkcionisanja projekta, ne preduzmu odgovarajuće preventivne mjere zaštite.

Sprečavanje, smanjenje i otklanjanje štetnih uticaja može se sagledati preko mjera zaštite predviđenih zakonima i drugim propisima, mjera zaštite predviđenih prilikom izgradnje objekta, mjera zaštite u toku eksploatacije objekta i mjera zaštite u incidentu.

a) Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima

Tokom funkcionisanja projekta je neophodno pridržavati se važećih zakona u Crnoj Gori (navodimo osnovne zakone: Zakon o upravljanju otpadom, Zakon o uređenju prostora i realizaciji objekata, Zakon o životnoj sredini, Zakon o zdravlju i zaštiti na radu, Zakon o vodama, Zakon o upravljanju komunalnim vodama i Zakon o zaštiti vazduha). Pomenuti zakonski akti, kao i podzakonski dokumenti specificiraju mjere kojih se treba pridržavati u smjeru zaštite ljudi i životne sredine.

Mjere zaštite životne sredine predviđene zakonima i drugim propisima proizilaze iz normi koje je neophodno ispoštovati pri izgradnji objekta.

Osnovne mjere su:

- S obzirom na značaj objekta, kako u pogledu njegove sigurnosti tako i u pogledu zaštite ljudi i imovine, prilikom projektovanja i izgradnje potrebno je pridržavati se svih važećih zakona i propisa koji regulišu izgradnju.
- Ispoštovati sve regulative (domaće i Evropske) koje su vezane za granične vrijednosti intenziteta određenih faktora kao što su zagađenje vazduha, voda i nivoa buke, i dr.
- Obezbijediti nadzor prilikom izvođenja radova radi kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od strane stručnog kadra za sve faze.
- Obezbijediti instrumente, u okviru ugovorne dokumentacije koju formiraju Nosilac projekta i izvođač, o neophodnosti poštovanja i sprovođenja propisanih mjera zaštite.

Elaborat zaštite na radu i Projekat protiv-požarne zaštite će definisati mjere zaštite u domenu svojih obaveza. Navedenih mjera je dužan da se pridržava i Nosilac projekta u fazi funkcionisanja objekta i izvođač radova tokom realizacije.

Detaljne mjere zaštite koje su propisane odnosnim zakonodavstvom su navedene u sledećim poglavljima.

Mjere zaštite predviđene prilikom izgradnje objekta

Mjere zaštite životne sredine u toku izgradnje objekta obuhvataju sve mjere koje je neophodno preduzeti za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja na dozvoljene granice, kao i preduzimanje mjera kako bi se određeni uticaji sveli na minimum.

U mjere zaštite spadaju:

- Prije početka radova gradilište mora biti obezbijedeno od neovlašćenog pristupa i prolaza svih lica, osim radnika angažovanih na izvođenju radova, radnika koji vrše nadzor, radnika koji vrše inspekcijski nadzor i predstavnika Nosioca projekta.
- Izvođač radova je dužan organizovati postavljanje gradilišta tako da njegova oprema ne utiče na treću stranu.
- Prije početka radova i tokom formiranja gradilišta neophodno je obezbijediti privremene objekte, kao i svu infrastrukturu za potrebe izvođenja radova.
- Izvođač radova je obavezan da uradi poseban Elaborat o uređenju gradilišta, sa tačno definisanim mjestima o skladištenju i odlaganju materijala koji će se koristiti prilikom izvođenja radova, o sigurnosti radnika i saobraćaja, kao i zaštite neposredne okoline kompleksa.
- Tokom izvođenja projekta je zabranjeno odlaganje bilo kakvog otpada ili otpadnih voda u vodotok.
- Izvođač radova je obavezan da izvrši pravilan izbor građevinskih mašina sa što manjom emisijom buke.
- Sve građevinske mašine i sredstva za rad potrebno je postaviti na bezbjedno - odgovarajuće mjesto s obzirom na vrstu posla koji se obavlja na gradilištu i za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa iz oblasti zaštite i zdravlja na radu od ovlašćene organizacije.
- Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju (građevinske mašine i vozila) u ispravnom stanju, sa ciljem maksimalnog smanjenja buke, kao i eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja u toku rada.
- Vozila sa motorima na unutrašnje sagorijevanje moraju imati zvanični sertifikat o izduvnim gasovima. Sve građevinske mašine i prevozna sredstva moraju biti opremljena aparatom za početno gašenje požara.
- Za vrijeme vjetra i sušnog perioda redovno kvasiti material od iskopa, radi redukovanja prašine.
- Prilikom spravljanja, transporta, ugradnje, njegovanja i kontrole betona izvođač je dužan da se u svemu pridržava ove tehničke dokumentacije, kao i odredbi važećih tehničkih propisa i standarda, odnosno Pravilnika o tehničkim normativima za beton i armirani beton.
- Prilikom izvođenja radova na konstrukciji objekta u svemu se pridržavati važećih propisa i pravilnika iz oblasti građenja.
- Na gradilištu objekta treba postaviti sanitarne čvorove u vidu montažnih PVC tipskih higijenskih toaleta i locirati ih na mjestima dovoljno udaljenim od ostalih objekata. Za dezinfekciju sanitarnog čvora treba koristiti TEGO-51, HALAMID i HOZOCID.
- Obezbijediti adekvatno prikupljanje otpada sa lokacije gradilišta. Opasni otpad se mora odvojeno sakupljati i predavati ovlašćenom sakupljaču, a sakupljanje i odvoženje komunalnog otpada treba ugovoriti sa nadležnim komunalnim preduzećem.
- Radove obavljati radnim danima u vremenu od 08⁰⁰ do 18⁰⁰h, a u slučaju prekida izvođenja radova, iz bilo kog razloga, potrebno je obezbijediti gradilište do ponovnog početka rada.

Mjere zaštite u toku redovnog rada objekta

U analizi mogućih uticaja konstatovano je da u toku eksploatacije objekata neće biti većih uticaja na životnu sredinu, tako da nema potrebe za preduzimanjem većeg broja mjera zaštite.

Sve otpadne vode iz objekta se odvođe u odgovarajuće gradske kanalizacione mreže.

U smislu zaštite segmenata životne sredine potrebno je:

- Redovno kontrolisati instalacije u objektu.
- Obezbijediti dovoljan broj korpi i kontejnera za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada i obezbijediti sakupljanje i odnošenje otpada u dogovoru sa nadležnom komunalnom službom grada.

b) Mjere koje se preduzimaju u slučaju udesa ili velikih nesreća

Tokom izgradnje objekata može doći do incidentnih situacija u pogledu neadekvatnog postupanja sa građevinskim otpadom, prosipanju naftnih derivata iz građevinskih mašina ili neodgovarajućeg postupanja sa opasnim otpadom (bitumen, ulja i masti za podmazivanje, boje i lakovi; i njihova ambalaža).

Incidentna situacija koja se može javiti, koja je istina malo vjerovatna, je nekontrolisano odlaganje iskopanog materijala (odlaganje na mjestu koje nije definisano za ovu namjenu) koji bi mogao ugroziti radnike na realizaciji projekta, ali i izvršiti negativni vizuelni uticaj na prostor.

Ove incidentne situacije mogu imati značajniji negativni uticaj i na druge segmente životne sredine (podzemne vode, vazduh i sl.). Ukoliko dođe do ovakvih situacija, neophodno je obustaviti sve radove i hitno pristupiti saniranju incidentnih situacija.

Eventualno prosipanje naftnih derivata na lokaciji se takođe smatra ozbiljnom incidentnom situacijom. U slučaju izlivanja naftnih derivata, neophodna je hitna reakcija njihovog prikupljanja, te dalja remedijacija zagađenog zemljišta. Nadzor nad ovom aktivnošću mora da sprovodi ekološka inspekcija.

Mjere zaštite životne sredine u toku incidenta - prosipanja goriva i ulja pri izgradnji i eksploatacije objekta, takođe obuhvataju sve mjere koje je neophodno preduzeti da se incident ne desi, kao i preduzimanje mjera kako bi se uticaji u toku incidenta ublažio.

U mjere zaštite spadaju:

- Izvođač radova je obavezan da izvršiti pravilan izbor građevinskih mašina u pogledu njihovog kvaliteta - ispravnosti.
- Za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa tehničke ispravnosti vozila.
- Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju (građevinske mašine i vozila) u ispravnom stanju, sa ciljem eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja u toku rada.
- U koliko dođe do prosipanje goriva i ulja iz mehanizacije u toku izgradnje objekta neophodno je zagađeno zemljište ukloniti sa lokacije, privremeno ga skladištiti u zatvorena burad, u zaštićenom prostoru lokacije, shodno Zakonu o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 64/11 i 39/16) i zamijeniti novim slojem.

Osnovna mjera za izbjegavanje udesne situacije u toku izgradnje projekta je strogo pridržavanje navoda iz projektne dokumentacije koja definiše tehnologiju građenja.

Materije koje mogu prouzrokovati požar, eksploziju, trovanje i slične štetne posljedice smatraju se opasnim materijalima, i kao takvi, moraju se na poseban način skladištiti i njima rukovati s posebnom pažnjom. Lako zapaljivi građevinski materijali (lijepkovi, smjese raznih namjena, boje, razređivači, daske, grede, letve i drugo) moraju se na gradilištu skladištiti na mjestima udaljenim od toplotnog izvora, dok se njihovi otpaci i ambalaža moraju uklanjati na mjesta koja su obezbjeđena od požara i spremna za dalji transport, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom.

Na svim mjestima na gradilištu na kojima postoji opasnost od paljenja lako zapaljivog materijala moraju se sprovesti zaštitne mjere predviđene važećim propisima o zaštiti od požara, što podrazumijeva i obezbjeđivanje ovih lokacija potrebnim brojem aparata za gašenje požara.

Neadekvatno rukovanje opremom i mehanizacijom, kao i zamjena djelova i instalacija koje mogu prouzrokovati zagađenje okoline (curenja raznih ulja, goriva i maziva) najstrože je zabranjeno. Sve operacije na mehanizaciji ne mogu se izvoditi na ovoj lokaciji.

Prevozna sredstva i oprema, kojima se sakuplja, odnosno transportuje opasni otpad moraju obezbjeđiti sprečavanje njegovog rasipanja ili preliivanja, odnosno moraju ispuniti uslove utvrđene Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list CG”, br. 33/14 i 13/18).

Incidentna situacija koja se tokom funkcionisanja može javiti, je nekontrolisano odlaganje komine koje bi moglo ugroziti okolno stanovništvo, ali i izvršiti negativni vizuelni uticaj na prostor.

Prepoznata incidentna situacija tokom funkcionisanja projekta je postupanje sa hemikalijama u kabinetu hemije. Ukoliko dođe do incidentnih situacija sa hemikalijama (koje se koriste u kabinetu hemije), usled njihovog prosipanja ili neadekvatnog odlaganja ambalaže, neophodno je sve hemikalije (i ambalažu) sakupiti i predati ovlašćenom sakupljaču.

Prevozna sredstva i oprema, kojima se sakuplja, odnosno transportuje opasni otpad moraju obezbjeđiti sprečavanje njegovog rasipanja ili preliivanja, odnosno moraju ispuniti uslove utvrđene Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list CG”, br. 33/14 i 13/18).

Pravilnikom o metodologiji za izradu planova za zaštitu i spašavanje se utvrđuje sadržaj, usaglašavanje i ažuriranje planova za zaštitu i spašavanje od prirodnih nepogoda, požara, tehničko-tehnoloških i dr. nesreća po kojima su dužni da postupaju državni organi, jedinice lokalne samouprave, privredna društva i druga pravna lica prilikom izrade nacionalnih, opštinskih i planova za zaštitu i spašavanje privrednih društava i pravnih lica i preduzetnika. Neophodno je usaglašavanje ovih planova tako što se opštinski plan usaglasi sa nacionalnim planom, a opštine su dužne da dostave izvode iz planova privrednim društvima i drugim pravnim licima kako bi oni usaglasili svoje preduzetne planove sa njima.

c) Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine

Predviđene mjere - vode

Tokom izvođenja radova je zabranjeno odlagavanje/ispuštanje bilo kakvog materijala u vodne objekte. Na gradilištu se predviđa korišćenje propisanog sanitarnog čvora - WC kabina. Za organizaciju održavanja higijene na gradilištu (prostorije za ručavanje, sanitarni čvorovi i ostale pomoćne prostorije) zaduženi su organizatori rada na gradilištu.

Pritom se vodi računa o sledećem minimumu:

- WC kabina na 20 zaposlenih;
- Voda za piće i slavina za pranje ruku na 20 zaposlenih.

Projektom organizacije gradilišta će se predvidjeti uređeno odlaganje građevinskog otpada. Iz rečenog se može zaključiti da neće biti odlaganja bilo kakvog materijala na okolno zemljište ili druge površine čime bi se ugrozili površinski ili podzemni tokovi.

Mjere zaštite životne sredine u da bi se spriječili uticaji na vode su:

- Izvođač radova je obavezan da uradi Projekat uređenja gradilišta, sa tačno definisanim mjestima o skladištenju i odlaganju materijala koji će se koristi prilikom izvođenja radova, o sigurnosti radnika i saobraćaja, kao i zaštite neposredne okoline kompleksa.
- Prije početka radova i tokom formiranja gradilišta neophodno je obezbijediti privremene objekte (skladišta), kao i svu infrastrukturu za potrebe izvođenja radova.
- Radovi se moraju zaustaviti u slučaju obilnih kiša i zaštititi lokacije radova od poplavlivanja i/ili od ispiranja.
- Sav višak iskopanog zemljanog materijala koji je preostao nakon iskopa ili nakon drugih radova treba vozilima odvesti sa lokacije na odobrenu lokaciju. Za ovo je odgovoran Nosilac projekta i Izvođač radova.
- Sve građevinske mašine i sredstva za rad potrebno je postaviti na bezbjedno - odgovarajuće mjesto s obzirom na vrstu posla koji se obavlja na gradilištu i za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa iz oblasti zaštite i zdravlja na radu od ovlaštene organizacije.

Praksa dobrog održavanja mora biti nametnuta od strane nosioca projekta i primjenjena od strane izvođača radova.

Objekat će biti priključen na gradsku vodovodnu i kanalizacionu mrežu (fekalnu i atmosfersku). Shodno rečenom, nije potrebno sprovoditi dodatne mjere zaštite voda.

Predviđene mjere - vazduh

Usled angažovanja građevinske operative koja izvodi radove, procjenjujemo da ne može doći do značajnijeg povećanja imisione koncentracije zagađujućih materija na lokaciji, s obzirom na to da su u okruženju projekta veoma frekventne saobraćajnice.

Realizacija projekta ne može imati značajnije uticaje na vazduh, odnosno ti uticaji su praktično zanemarivi.

Tokom realizacije na lokaciji projekta će se uvesti odgovarajuće mjere kontrole i upravljanja kako bi se kontrolisala emisija prašine. Građevinske operacije će se tako definisati da nema nepotrebnih kretanja materijala i opreme koji su potencijalni izvori stvaranja prašine (radi se o veoma malim količinama prašine usled radova na iskopu).

Uopšteno, mjere ublažavanja će se sprovoditi gdje je to god moguće praktično izvesti:

- Uklanjanje nagomilanog materijala;
- Upravljanje emisijom prašine tokom iskopa;
- Čišćenje lokacije, poravnavanje i upravljanje otpadnim materijalom;
- Vizuelna kontrola emisije zagađivača.
- Za vrijeme vjetrova i sušnog perioda redovno kvasiti prostor i materijal od iskopa, radi redukovanja prašine.

Vozila i mašine koje se koriste treba tako izabrati da podliježu najnovijim standardima emisije zagađivača. Takođe, tokom građevinskih radova, ova vozila i mašine treba stalno održavati u najboljem stanju. Bilo koji problem sa vozilima i mašinama, koji se može vizuelno uočiti, treba odmah razriješiti, na način da se odmah isključe iz rada i ponovo aktiviraju nakon dovođenja u ispravno stanje.

Tokom izvođenja projekta sve pogonske mašine moraju zadovoljavati norme standarda graničnih emisija EU Direktivom 2004/26/EC.

Funkcionisanje projekta ne može imati značajnije uticaje na vazduh, odnosno ti uticaji su zanemarivi. Za grijanje i hlađenje objekta je predviđeno korišćenje el.energije.

Mjere zaštite zemljišta

Aktivnosti koje će se obavljati na lokaciji tokom izgradnje vodiče do oštećenja tla. Vršice se stalna kontrola eventualnog iscurivanja ulja i goriva iz mašina koje rade na ovom projektu.

Neophodno je zaštititi sve djelove terena van neposredne zone radova, što znači da se van planirane, druge površine ne mogu koristiti kao stalna ili privremena odlagališta materijala, kao pozajmišta, te kao platoi za parkiranje i popravku mašina.

Imajući u vidu da u pripremnim radovima mogu obuhvaćeni i radovi na uklanjanju većeg sloja zemlje i kamena, ovaj materijal će se odložiti na deponiju koju odredi nadležni opštinski organ. Dio materijala će se iskoristiti za potrebe uređenja na lokaciji.

Sve manipulacije sa naftom i njenim derivatima u toku procesa građenja, snabdijevanja mašina, neophodno je obavljati na posebno definisanom mjestu i uz maksimalne mjere zaštite kako ne bi došlo do prosipanja.

Građevinski otpad koji nastaje usled izvođenja radova će se prerađivati u skladu sa članom 14. „Zakona o upravljanju otpadom” („Sl.list CG, br. 64/11 i 39/16) i „Pravilnikom o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada” („Sl.list CG, br. 50/12).

Shodno Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata (Sl.l. CG, br. 64/17 i 82/20), član 95, prilikom izvođenja radova lice koje vrši stručni nadzor je dužno da obezbijedi da izvođač radova obrađuje građevinski otpad nastao tokom građenja na gradilištu u skladu sa planom upravljanja građevinskim otpadom.

Neophodno je zaštititi sve djelove terena van neposredne zone radova, što znači da se van planirane, druge površine ne mogu koristiti kao stalna ili privremena odlagališta materijala, kao pozajmišta, te kao platoi za parkiranje i popravku mašina.

Sve manipulacije sa naftom i njenim derivatima u toku procesa građenja, snabdijevanja mašina, neophodno je obavljati na posebno definisanom mjestu i uz maksimalne mjere zaštite kako ne bi došlo do prosipanja.

U fazi građenja je potrebno poštovati Pravilnik o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada (Sl.list Crne Gore, br. 50/12). U skladu sa članom 4. Pravilnika građevinski otpad na gradilištu skladišti se odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina. U skladu sa 5. članom Pravilnika mora investitor objekta čija je zapremina objekta zajedno sa zemljanim iskopom veća od 2.000m³ sačinjavati Plan upravljanja građevinskim otpadom na koji saglasnost daje nadležni organ u skladu sa

zakonom. Investitor vodi evidenciju o vrsti i količini građevinskog otpada u skladu sa zakonom.

U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore, br. 64/11, 39/16) uređuje se način upravljanja sa otpadom.

Upravljanje otpadom zasniva se u skladu sa članom 5. istog Zakona na principima:

- održivog razvoja, kojim se obezbjeđuje efikasnije korišćenje resursa, smanjenje količine otpada i postupanje sa otpadom na način kojim se doprinosi ostvarivanju ciljeva održivog razvoja;
- blizine i regionalnog upravljanja otpadom, radi obrade otpada što je moguće bliže mjestu nastajanja u skladu sa ekonomskom opravdanošću izbora lokacije, dok se regionalno upravljanje otpadom obezbjeđuje razvojem i primjenom regionalnih strateških planova zasnovanih na nacionalnoj politici;
- predostrožnosti, odnosno preventivnog djelovanja, preduzimanjem mjera za sprječavanje negativnih uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi i u slučaju nepostojanja naučnih i stručnih podataka;
- „zagađivač plaća“, prema kojem proizvođač otpada snosi troškove upravljanja otpadom i preventivnog djelovanja i troškove sanacionih mjera zbog negativnih uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi;
- hijerarhije, kojim se obezbjeđuje poštovanje redosljeda prioriteta u upravljanju otpadom i to: sprječavanje, priprema za ponovnu upotrebu, recikliranje i drugi način prerade (upotreba energije) i zbrinjavanje otpada.

U skladu sa članom 6. istog Zakona upravljanje otpadom sprovodi se na način kojim se ne stvara negativan uticaj na životnu sredinu i zdravlje ljudi, a naročito:

- na vodu, vazduh, zemljište, biljke i životinje;
- u pogledu buke i mirisa;
- na područja od posebnog interesa (zaštićena prirodna i kulturna dobra).

Tokom trajanja radova na izgradnji objekata na projektnoj lokaciji, posebna pažnja treba biti posvećena tretmanu građevinskog otpada. Pod tretmanom građevinskog otpada podrazumijeva se: način obrade građevinskog otpada, selekcija građevinskog otpada, način privremenog skladištenja na gradilištu i eventualno reciklaža građevinskog otpada ukoliko se pokaže da takve mogućnosti postoje bez rizika po životnu sredinu i objekte na, i u blizini gradilišta.

Shodno Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata (Sl.l. CG, br. 64/17 i 82/20), član 95, prilikom izvođenja radova lice koje vrši stručni nadzor je dužno da obezbijedi da izvođač radova obrađuje građevinski otpad nastao tokom građenja na gradilištu u skladu sa planom upravljanja građevinskim otpadom.

U fazi građenja je potrebno poštovati Pravilnik o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada (Sl.list Crne Gore, br. 50/12). U skladu sa članom 4. Pravilnika građevinski otpad na gradilištu skladišti se odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina.

Tokom funkcionisanja projekta komunalni otpad će se odlagati u kontejnere u skladu sa „Zakonom o upravljanju otpadom“ („Sl.list CG, br. 64/11 i 39/16). Kontejnere će redovno prazniti nadležno preduzeće.

Predviđene mjere zaštite od buke

Usled izvođenja radova doći će do povećanja buke na mikrolokaciji projekta. Povećanje nivoa buke je prouzrokovano radom građevinskih mašina.

Da bi se minimizirao uticaj buke tokom izvođenja radova, izvršiće se izbor građevinske opreme sa dobrim akustičnim karakteristikama. vi radovi će se izvoditi u dnevnim uslovima. Emisije buke generisane radom mašina koje rade na otvorenom prostoru određene su Direktivoma 2000/14/EC i 2006/42/EC.

Očekivani nivoi buke nemaju vrijednost koji bi uticao na porast buke kod najbližih objekata.

Ne treba dozvoliti „prazan hod rada“ građevinskih mašina.

Mjere zaštite od buke treba sprovoditi u skladu sa Odlukom o utvrđivanju akustičkih zona u Podgorici.

Da bi se minimizirao uticaj buke tokom funkcionisanja projekta, izabraće se rashladni sistem koji neće doprinijeti povećanju nivoa buke u okruženju.

Predviđene mjere - lokalno stanovništvo

Mjere koje su saopštene u prethodnim poglavljima, a odnose se na zaštitu vazduha, voda, zemljišta i zaštitu od buke, su praktično mjere koje treba sprovoditi i u cilju zaštite stanovništva.

Sve radne aktivnosti tokom izgradnje objekata treba sprovoditi u dnevnim časovima.

Tokom funkcionisanja projekta ne očekuju se uticiji na lokalno stanovništvo, s obzirom na to da parcela na kojem se izvodi projekat nema direktnih kontakata sa objektima u kojima ima naseljenog stanovništva, te nije potrebno sprovoditi posebne mjere zaštite.

Predviđene mjere - ekosistemi i geološka sredina

Kako smo naprijed rekli, na projektnoj lokaciji je izvedena podrumaska etaža sa suterenom. Faza III predstavlja izgradnju objekat iznad ovih etaža.

U skladu sa rečenim, procjenjujemo da usled realizacije ovog projekta neće doći do značajnijeg ugrožavanja biljnih i životinjskih vrsta na ovom prostoru i neposrednom okruženju, te nije potrebno sprovoditi posebne mjere zaštite.

Mjere odlaganja otpada

Građevinski otpad se mora tretirati (prerada građevinskog otpada) u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni list Crne Gore", br. 64/11 i 39/16) i Pravilnikom o bližem sadržaju i načinu sačinjavanja plana upravljanja otpadom proizvođača otpada ("Sl. list Crne Gore", br. 05/13).

Prema ovom Pravilniku, građevinski otpad se skladišti odvojeno po vrstama građevinskog otpada i odvojeno od drugog otpada na način da se na zagađuje životna sredina.

Tokom radova na izgradnji očekuje se nastanak (definicija u skladu sa Katalogom otpada: Pravilniku o klasifikaciji otpada i o postupcima njegove obrade, prerade i odstranjivanja („Sl. list Crne Gore“, br. 059/13 i 083/16):

- pijeska, šljunka, kamena (17 05 04),
- betona (17 01 01),

- cigle (17 01 02)
- pločice i keramika (17 01 03)
- drvenog otpada usled korišćenja oplata za izvođenje (17 02 01),
- plastika (17 02 03)
- otpadne armature (17 04 05)
- miješani metali (17 04 07)
- metalnog otpada usled korišćenja oplata za izvođenje (17 04 07)
- kablovi (17 04 11)
- građevinski materijal na bazi gipsa (17 08 02)
- miješani otpad od građenja i rušenja (17 09 04)

Navedene vrste otpada, se prema Pravilniku o klasifikaciji otpada i o postupcima njegove obrade, prerade i odstranjivanja („Sl. list Crne Gore“, br. 59/13 i 83/16), ne smatraju opasnim otpadom.

Nosilac projekta mora obezbijediti da se sa gradilišta izdvoji opasan građevinski materijal radi sprječavanja miješanja opasnog sa neopasnim građevinskim materijalom. Građevinski otpad se prema ovom Pravilniku može privremeno skladištiti na gradilištu do završetka građevinskih radova, a najduže godinu dana.

Građevinski otpad (otpadni beton, keramika, opeka i građevinski materijali na bazi gipsa ili mješavina građevinskog otpada sa iskopom može se ponovo upotrijebiti za izvođenje radova na gradilištu gdje je nastao ukoliko zapremina otpada na prelazi 50m³). Preostali građevinski otpad, Nosilac projekta ili izvođač radova (zavisno od Ugovora između njih), predaje sakupljaču građevinskog otpada ili neposredno postrojenju za obradu građevinskog otpada.

Građevinski materijal se može privremeno odložiti na zemljištu gradilišta. Sav drugi otpad, uključujući i inertan otpad biće tretiran i preuzet od preduzeća za sakupljanje otpada i odvezen sa lokacije izvođenja radova u skladu sa zakonom.

Opasni otpad koji može nastati usled izgradnje projekta će se redovno sakupljati u nepropusnim posudama i predavati ovlašćenom sakupljaču otpada.

O predaji otpada će se voditi Djelovodnik otpada (evidencija otpada) u svemu prema Pravilniku o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaju formulara o transportu otpada „Sl. list Crne Gore, br. 50/12“.

Sav komunalni otpad, koji se javlja tokom izgradnje i funkcionisanja projekta, se sakuplja u kontejnerima i redovno odvozi na gradsku deponiju.

Tokom funkcionisanja projekta, ambalaža od hemikalija, će se permanentno predavati ovlašćenom sakupljaču.

Mjere zaštite na radu

Zakonom o zaštiti na radu propisana je obaveza izrade normativa i uputstava za zaštitu na radu pri izvođenju svih radova koji mogu imati rizik po život i zdravlje radnika.

Za radnike na lokaciji biće pripremljena procjena rizika i plan zaštite na radu. Procjena rizika i plan zaštite na radu obuhvataju bezbjednosna pravila koje se moraju sprovoditi na lokaciji, obuku, izdavanje i korišćenje ličnih zaštitnih sredstava, oznake za opasnost, obezbjeđenje mokrog čvora i čistih prostorija za jelo i piće.

Opšte mjere zaštite

Prilikom vršenja iskopa treba sprovoditi stalan nadzor, te u slučaju arheološkog nalazišta prijaviti Konzervatorskom odijelu, a dalje iskope vršiti u skladu sa upustvima arheologa. Takođe eventualno povećanje obima ove djelatnosti na predmetnoj lokaciji, ne može se izvršiti prije nego što se odgovarajućim analizama dokaže da takve izmjene neće imati negativnih uticaja na životnu sredinu.

d) Druge mjere koje mogu uticati na sprječavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu

Lokacija projekta je povoljna sa aspekta protivpožarne zaštite s obzirom da je lokaciji moguće prići saobraćajnicama sa dvije strane.

7. Izvori podataka

- Glavni projekat, D.O.O. „Studio struktura“, oktobar 2022.g.
- Popis stanovništva, 2011.g.
- <http://www.geoportal.co.me/>
- Informacija o stanju životne sredine za 2021.g., Agencija za zaštitu životne sredine, 2022.g.